

[Hvidberg.]

det hele taget ikke angive nogen bestemt termin for et 8. skoleårs indførelse, for det er et spørgsmål om, hvorvidt lokalerne er tilstede, hvorvidt antallet af kvalificerede lærerkræfter er tilstede, og i det hele taget et spørgsmål om den økonomiske situation i dette land. Så måtte man sige, at tanken skulle gennemføres, når lokalesituationen tillod det, og den kommer selvfølgelig til at ligge helt forskelligt de forskellige steder i landet, navnlig i omegnskommunerne, så jeg har lidt vanskeligt ved at udtale mig med afgjorthed om denne sag på nuværende tidspunkt.

Den højtærede minister talte om en aktiv indsats og savnede en sådan fra konservativ side. Jeg er ikke bange for at øve en aktiv indsats til højnelse og hjælp for den frie mellemskole og til løsning af skoleproblemet ude på landet, og det er det, jeg mener skal drøftes nu, og ikke alle de store ting, som vi ikke kan overskue. Det synes jeg også jeg har givet temmelig tydeligt udtryk for.

Den højtærede minister satiriserede i nogen grad over, at konservative rektorer som Karl Olsen og Friis-Hansen havde et, skal vi sige mere tilsluttende syn på ministerens lovforslag. Det har de vistnok også. Det er glædeligt at se, at man har en sådan frihed indenfor det konservative parti, at man ikke binder noget medlem. Konservatismen har langtfra en dogmatik, som een gang er udformet, en bestemt konstruktion og teori, som een gang er fastlagt, sådan er er nu dens livsholdning. Disse to mænd har altså et noget andet syn på disse ting end jeg, og det kan jeg kun glæde mig over.

Den højtærede minister søgte at satirisere over, at jeg anvendte en anden og venligere tone i omtalen af partiet venstres skoleforslag. Hvis den højtærede minister havde hørt efter, ville han have set, at jeg havde det samme venlige syn også overfor Askovudvalget. Det ligger mig nemlig på sinde, som jeg sagde, at give udtryk for, at der er noget i mig, der forstår dette menneskelige syn, og jeg kan se, at det udspringer af gode viljer. Noget andet er, at når jeg så bruger min forstand og tænker mig om, kan jeg se, at det ikke kan lade sig gøre, og det gav jeg i går en række vægtige grunde for, som jeg ikke skal gentage ved denne lejlighed.

Videre sagde den højtærede undervisningsminister et og andet om, at jeg havde stillet lærere op imod forældre og forældre op imod lærere, og at jeg havde beklaget, at forældrene ikke var blevet hørt. Jeg sagde — og det mener jeg — at det er kedeligt, at vi ikke i højere grad har kunnet finde udtryk for, hvad forældrene mener og føler i denne sag. Jeg ved godt, det er vanskeligt, for hvor skal man få repræsentanter for forældrene fra? Når man i 8 mands udvalget har stillet borgmester Dupont og det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) op som specielle forældrepræsentanter, synes jeg, det beror lidt på en tilsnigelse. Jeg gad egentlig vide, hvor mange skolekommissions- og skolenævnsmedlemmer den forening, som hr. Dupont er formand for, repræsenterer. Man har sagt mig, at det er ganske få, og jeg har talt med adskillige skolekommissionsmedlemmer i dette land, som ikke engang aner, at foreningen eksisterer, og de føler sig ingenlunde repræsenteret gennem den.

Jeg må derfor fastholde, at dette 8 mands udvalg, om hvis nedsættelse ministeren gav en større forklaring, er meget tilfældigt nedsat. Det havde under alle omstændigheder været meget rimeligt, at f. eks. også viden- skaben og universitetet havde været repræsenteret i et sådant udvalg, eftersom i alt fald det ene af lovforslagene berører universitetet, der nu stilles hen ved siden af læreanstalterne. Jeg skal ikke sige noget som helst nedsættende om læreanstalterne, men der er nu forskel på universitetet og læreanstalterne, og hvis man sammenligner almenskolelovens § 3 med den foreslåede gymnasielovs § 8, kan man dør gennemskue forskellen.

At udvalget er blevet kaldt et hasteudvalg, skyldes ikke mig, jeg kan ikke gøre for det; det er ganske simpelt blevet kaldt et hasteudvalg, fordi det hastede. Nu siger den højtærede minister, at det er en konservativ propagandaglose. Det må jeg fuldstændigt afvise; jeg kan ikke sige, hvorfra glosen stammer, den stammer ikke specielt fra mig. Ministeren siger ganske vist, at den stemmer med ministerens temperament, og det tvivler jeg ikke på. Det er netop det, jeg i så høj grad beklager.

Den højtærede minister siger også, at der ikke kunne gives nogen redegørelse for de